

M.Com Sem.-3 Examination

CC 564EB

Org Behaviour

November-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q-1 વૈશ્વિક પ્રવૃત્તિઓનો હાલના સમયે વ્યવસાયો પર કયો પ્રભાવ પડે છે? આ પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા ઊભી થયેલી પડકારોને સંસ્થાઓ કેવી રીતે પાર પાડે છે? (14)

OR

Q-1 ભારતમાં કાર્યરત સંસ્થાઓના સંસ્કૃતિસંગત લક્ષણો શું છે? જ્યાં મેનેજર્સ રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃતિના મહત્વને ઓળખવામાં નિષ્ફળ જાય છે, ત્યાં તેઓ કયા પડકારોનો સામનો કરે છે?

Q-2 વ્યક્તિત્વ અને મૂલ્યો વ્યાખ્યાયિત કરો. વ્યક્તિત્વના કોઈપણ 5 સિદ્ધાંતો સમજાવો. (14)

OR

Q-2 કામ પ્રત્યે કર્મચારીના એકંદર વલણને આકાર આપતા મુખ્ય પરિબલો શું છે? અન્યની વર્તણૂકનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ શોર્ટકટ્સને (ટ્રેકમાર્ગો) સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો.

Q-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિસ્તૃત માં લખો (14)

A) સંચારની પ્રક્રિયા સાથે સંચારને વ્યાખ્યાયિત કરો.

B) સંઘર્ષોનું સંચાલન કરવાની વિવિધ શૈલીઓ સમજાવો.

C) નિર્ણય લેવાનું ગાર્બેજ કેન મોડલ સમજાવો.

D) સત્તા અને સંસ્થાકીય રાજકારણ વચ્ચેની સાંઠગાંઠ સમજાવો.

Q-4 સંસ્થાકીય વર્તણૂક સંસ્થાકીય માળખાથી પ્રભાવિત થાય છે", સંગઠનાત્મક માળખું કર્મચારીઓના વલણ અને કામગીરીને કેવી રીતે સુધારે છે તે સમજાવોને નિવેદનને યોગ્ય ઠેરવો? (14)

OR

Q-4 સંગઠનમાં નેતાઓ અને નેતૃત્વની વિભાવના સમજાવો? પરિવર્તનની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો અને નેતાઓ પરિવર્તનની સુવિધા કેવી રીતે કરી શકે તે સમજાવો.

(P.T.O.)

Q-5 નીચેના માંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નો ના સાચા જવાબ આપો

14

I. બ્રેઈનસ્ટોર્મિંગ દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યું હતું?

a) જોહરી વિન્ડો b) એલેક્સ ઓસ્બોર્ન c) ટકમેન d) ડેવિડ કાહનેમેન

II. FIRO ફ્રેમવર્કમાં હું જેનો અર્થ કરું છું?

a) આંતરવ્યક્તિત્વ b) આંતરરાષ્ટ્રીય c) આંતર જૂથ d) મધ્યવર્તી

III. સંસ્થાકીય સંસ્કૃતિઓ માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો છે?

a) મજબૂત સંસ્કૃતિ કર્મચારીના વર્તનને પ્રભાવિત કરે છે

b) મજબૂત સંસ્કૃતિનો અર્થ હંમેશા વધુ ઉત્પાદક વાતાવરણ થાય છે

c) એક ચોક્કસ સંસ્કૃતિ જે હકારાત્મક અસરકારકતા લાવે છે તે વધુ સારું છે

d) નબળી સંસ્કૃતિનો અર્થ હંમેશા વધુ ઉત્પાદક વાતાવરણ થાય છે

IV. ભૂમિકા અસ્પષ્ટતા ક્યારે થાય છે?

a) એક જ ભૂમિકા પ્રેષક દ્વારા અલગ-અલગ કરવું અને શું ન કરવું તે જાણી કરવામાં આવે છે અને તે અસંગત છે.

b) સભ્યો પાસેથી અપેક્ષાઓ કાયદેસર છે, પરંતુ તે બધી સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવી અશક્ય છે.

c) ભૂમિકાની આસપાસની અપેક્ષાઓના સમૂહ વિશે અસ્પષ્ટ અથવા અપૂરતી માહિતી છે.

d) કાર્યો અથવા વ્યક્તિની ભૂમિકાનો ખૂબ મૂલ્યવાન ભાગ કોઈ અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા લેવામાં આવે છે.

V. પારીકના સંગઠનાત્મક આબોહવા હેતુઓ અનુસાર, જેનો સકારાત્મક પ્રભાવ છે?

- a) નિષ્ણાત પ્રભાવ, જોડાણ અને નિયંત્રણ
- b) સિદ્ધિ, નિષ્ણાત પ્રભાવ, અને વિસ્તરણ
- c) નિયંત્રણ, નિર્ભરતા અને જોડાણ
- d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

VI. નીચેનામાંથી કયું સંગઠનાત્મક વર્તનનું લક્ષણ નથી?

- a) મેનેજમેન્ટનો અભિન્ન ભાગ
- b) સામાજિક વિજ્ઞાનની શાખા
- c) સંસ્થા અને વ્યક્તિઓ માટે ફાયદાકારક
- d) ખર્ચાળ પ્રક્રિયા

VII. કોઈપણ રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃતિને સમજવા માટે નીચેનામાંથી કયો પ્રશ્ન સુસંગત છે?

- a) લોકો સમયને કેવી રીતે જુએ છે
- b) લોકો જગ્યાને કેવી રીતે જુએ છે
- c) લોકો અન્ય લોકો સાથેના સંબંધોને કેવી રીતે જુએ છે
- d) ઉપરોક્ત તમામ

VIII. સત્તાના કબજાનો ઉલ્લેખ કરે છે?

- a) અન્ય લોકો પર સત્તા અને પ્રભાવ
- b) સંબંધોનું વર્ગીકરણ
- c) મેળાવડાની વિશાળ વિવિધતા
- d) સંખ્યાબંધ લોકો

IX. છોકરીઓ છોકરાઓ કરતાં ભાષામાં સારી છે અને છોકરાઓ ગણિતમાં વધુ સારા છે એવી વ્યાપક માન્યતાનું ઉદાહરણ શું છે?

a) સેલ્ફ-સેવિંગ પૂર્વગ્રહ b) હાલો ઇફેક્ટ c) સ્ટીરિયોટાઇપિંગ d) તાજેતરની અસર

X. ખોટી જોડી ઓળખો

a) સિગ્મંડ ફ્રોઈડ- મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ

b) કારેન હોર્ની- સાયકોસોશિયલ વ્યુ/ સ્ટેજ થિયરી

c) ઓલપોર્ટ- લક્ષણ સિદ્ધાંત

d) ઉપરોક્ત તમામ

504 EB Organization Behaviour

Q-1. What global trends are currently impacting businesses? How are organizations adapting to the challenges posed by these trends? (14)

OR

Q-1 What are the cultural characteristics of organizations operating in India? Discuss the challenges faced by managers who fail to acknowledge the influence of national culture.

Q-2. Define personality and Values. Explain any 5 theories of personality. (14)

OR

Q-2. What are the major factors shaping an employee's overall attitude towards work? Briefly explain all the shortcuts used while judging the behavior of others.

Q-3. Attempt any two from the following

- A) Define communication along with the process of communication. (14)
- B) Explain the various styles of managing conflicts.
- C) Explain the Garbage can model of decision making.
- D) Explain the nexus between Power and Organizational Politics

Q-4. "Organizational behavior is affected by organizational structure", justify the statement by explaining how Organizational structure improves the attitude and performance of employees? (14)

OR

Q-4 Explain the concept of Leaders and Leadership in organization? Describe the process of change and explain how leaders can facilitate change.

Q-5. Multiple choice questions (Attempt any 7) (14)

- I. Brainstorming was developed by ?
a) Johari Window b) Alex Osborn c) Tuckman d) David Kahneman
- II. In FIRO framework I stands for?
a) Interpersonal b) International c) Intragroup d) Intermediate
- III. Which of the following options is correct regarding organizational cultures?
a) A strong culture influences the behavior of the employee
b) A strong culture always means more productive environment
c) A particular culture that brings positive effectiveness is better
d) A weak culture always means more productive environment
- IV. Role Ambiguity occurs when?

(P.T.O.)

- a) Different dos and don'ts are issued by a single role sender and are incompatible.
 - b) Expectations from the members are legitimate, but it is impossible to complete all of them within the deadlines.
 - c) There is unclear or insufficient information about the set of expectations surrounding a role.
 - d) Functions or a highly valued part of one's role are taken over by some other person.
- V. According to Pareek's organizational climate motives, which have a positive influence?
- a) Expert Influence, Affiliation and Control
 - b) Achievement, Expert Influence, and Extension
 - c) Control, Dependency, and Affiliation
 - d) None of above
- VI. Which of the following is not a characteristic of Organizational Behavior?
- a) Integral Part of Management
 - b) Branch of Social Science
 - c) Beneficial for Organization and Individuals
 - d) Expensive process
- VII. To understand any national culture which of the following question is/are relevant?
- a) How People view time
 - b) How people view space
 - c) How people view relationships with others
 - d) All of the above
- VIII. Power refers to the possession of?
- a) Authority and influence over others
 - b) The categorization of relationships
 - c) A wide variety of gatherings
 - d) A number of people
- IX. A widespread belief that girls are better at language than boys, and that boys are better in math is an example of?
- a) Self-serving bias b) Halo effect c) Stereotyping d) Recency effect
- X. Identify the wrong pair
- a) Sigmund Freud- Psychoanalytic Approach
 - b) Karen Horney- Psychosocial View/ Stage Theory
 - c) Allport- Trait Theory
 - d) All of the above